

Adresse Fossveien 24
0551 Oslo
Norge

Telefon (+47) 22 99 55 00

Post Postboks 6853
St. Olavs plass
N-0130

Faktura Postboks 386
Alnabru
0614 Oslo

Org.no. 977027233
Giro 8276 0100265

Thomas Bremerstent
Skulptur / i 12 bilder

BFA
Avdeling Kunstakademiet 2019

KHIODA
Kunsthøgskolen i Oslo,
Digitalt Arkiv

<https://khioda.khio.no>
khioda@khio.no

Publikasjoner som arkiveres/publiseres i KHIODA reguleres av Lov om opphavsrett til åndsverk.

Opphavsmannen beholder opphavsretten til materialet i KHIODA, men gir brukerne tillatelse til å sitere fra verket, samt videreformidle det til andre, i henhold til åndsverkslovens regler. En forutsetning er at navn på utgiver og opphavsmann angis.

Kommersiell bruk av verket er ikke tillatt uten etter skriftlig avtale med opphavsmannen.

Skulptur

/ i 12 billeder

Skulptur / i 12 billeder

Skulpturen bliver skabt som en figur eller et billede, først formet i ler, derefter støbt i "cement i gips". Dele hugges så ud med hammer og mejsel, derfor kan der oftest kun laves én af hver skulptur. Der bliver arbejdet poetisk og mytisk, hvor mødet mellem forskellige materier udforskes med en intension om at udvikle en korrespondance mellem ulige virkeligheder.

1. Billede (note: udseendet og ny begyndelse)

Hvad jeg vil lave

Jeg vil lave en skulptur langt fra den gængse tænkning. Den skal være poetisk og med et fundament af matematik.

Asger Jorn skriver at Niels Bohr sagde at det modsatte af sandhed er klarhed.¹

Skulpturen skal ikke være som en betragtelse af naturen, den skal selv være naturlig, for naturalisme er ikke et kunstnerisk middel men et oplysningsmiddel, der hverken har samme kraft eller værdi som det oprindelige i sig selv. Den skaber ikke, den skaber ingenting, og intet er mere falsk end denne tone; der kopierer livet og imiterer indstuderede følelser. Skulpturen skal være velkendt og ukendt, smuk og smadret som uefterlignelig sjæl og legeme. Den skal omdannes gennem sin kontakt med materialer, ligesom farver omdannes i kontakt med andre farver.

2. Billede (note: økonomi og sanser)

Hvordan jeg starter

Jeg laver skitser og tænker på hvilken metode skulpturen skal skabes med.

Den skal formes i ler og støbes direkte i gips. Silikone bliver sparet væk og det giver en følelse af antikkens Athen.

I den franske filminstruktør Robert Bresson's noter står der at Leonardo har fortalt en genstands ti egenskaber: Klarhed og mørke, farve og substans, form og position, afstand og nærhed, bevægelse og stilstand.²

Det siges at materie er oversættelse mellem verdener. Jeg starter med ler:

Ler er den mest finkornede jordart, med en kornstørrelse på mindre end to tusindedele millimeter. Sammenhængskraften i en lerjord er af kemisk eller molekylær art – også kaldet kohæsion. Når ler optager vand, svulmer det op, det kvælder siger man.³

Basisler er et meget plastisk rødt ler, som tørrer langsomt. Velegnet til skulpturer, relief og kakler, samt bålbrændt ler.

Pakke, kg : 10

Max. temp., °C : 1260

Forglødning, °C 920

Svind v/tørring : 5,5

Totalsvind, % : 9,7 (1100)

Vandabs., % : 7,5 (1100)

Chamotte, mm : 0-0,5 40%

Farve L : Rød⁴

3. Billede (note: kommunikation og teknologi)

Hvor jeg finder inspiration

Tredimensionale billeder bliver vist på en todimensional flade, og dette skaber porten og mødet mellem det aktuelle og det virtuelle.

Silhuetter af relieffer. Relieffer af silhuetter.

Teksten skaber billedet.

Da skulptøren Phidias blev spurgt om hvad hans inspiration til Zeusstatuen i Olympia var, om han havde bestegt Olympen for at se Zeus eller om Zeus var kommet ned der fra for at se ham, sagde han at dette verdens underværk var potraterede efter Homers Iliaden, første bog, vers 528 – 530.

Heksen bærer billederne af teksten.

Jeg læser hvordan mainstream computerteknologi er udviklet for at kunne understøtte et visuelt interface, et såkaldt GUI (Graphical User Interface). Eftersom man ikke kan røre det virtuelle billedet – må man bruge en mus for at styre en avatar, en pil, i det virtuelle. Dette bliver den fysiske kontakt mellem håndens verden og den virtuelle verden.

Videre bliver der fortalt hvordan touch teknologien gør at interfaceudviklere ikke længere taler om et GUI (Graphical User Interface), men om et NUI (Natural User Interface). Et NUI er intuitivt og umiddelbart, siger de. Det er som at røre direkte ved skærmens indhold, den virtuelle verden.⁶

Jeg installerer Touchmouse på min Iphone, så den kan bruges som mus til min computer. Nu kan jeg røre ved computerskærmens indhold ved brug af min telefon, som en portal til berørelse.

- At klikke (tryk).

Tryk let på berøringsskærmen en gang med en finger.

- For at dobbeltklikke (dobbelklik)

Tryk let på berøringsskærmen to gange i hurtig rækkefølge med en finger.

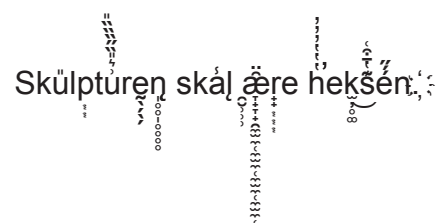
- At trække.

Sæt en finger på det ønskede punkt på berøringsskærmen og skub fingeren. Du kan flytte en fil eller ændre vinduets størrelse med denne bevægelse.

- At trække og slippe.

Tryk på det ønskede filikon, skub til en andet mappe, vindue eller applikation, og løft derefter fingeren fra skærmen. Du kan flytte eller kopiere en fil med denne bevægelse.⁷

Billeder og skitser fra fladerne bliver en del af leret der formes i, og sammen bliver det skabt.

4. Billede (note: basale forhold, privatliv og hjem)

[Mine tanker om skulpturen der hjemme.](#)

I min kalender står der at den metalskinnende sivbuk sover vintersøvn i dunhammerens døde stængler.⁸

Jeg prøver at sove en vintersøvn, men som i digtet ligger jeg søvnløs i mælkevejen og bliver mindede om i går hvor jeg lå søvnløs i mælkevejen.⁹

Jeg tænker på skulpturen og dens form, om den kommer til at passe til sit hjem. I atelieret føler jeg mig hjemme, det skal den også.

5. Billede (note: frirum, kreativitet og fantasi)

[Eksperimentering med materiale](#)

Jeg drømmer at skulpturen har støbt sig selv og står klar som et vådt maleri.

Jeg vågner og tænker på hvor længe maleriet egentligt står vådt.

Hun skriver at maleriet åbner et vindue til en verden bag lærredet og inviterer os ind.¹⁰

Han henviser til farvekortet hvor farvenuancen, der svarer til farvebetegnelsen kan slås op i ordbogen.¹¹

Jeg vælger farven L 2, den hedder forglemmigej, dette navn passer godt.

6. Billede (note: helse, sundhed og organisation)

Forplejning af skulpturen

Lisa Tan siger at Virginia Wolf udtalte at hun skrev *Bølgerne* til rytmen og ikke til plottet, og at hun vil have den til at være af en kontinuerlig strøm, ikke alene af menneskelige tanker, men af skibet, af natten, hvor alt flyder sammen. Med bølger på hendes tanker vil hun holde hånd i det Virginia Wolf sagde. Jeg holder også i deres hænder, mens jeg former og føler leret.¹²

Leret fugtes og tildækkes.

Duggen lægger sig som dråber af hvidt lys.

7. Billede (note: kontakt til andre)

Skulpturen og mig lærer hinanden at kende.

Det siges at materie er oversættelse mellem verdener. Jeg er kommet til gips:

1. Bestem mængden af gips, der er nødvendigt.
2. 2 dele gips i 1 del vand. Forhold 2:1
3. Hæld vand i blandingsspanen.
4. Hæld gips i vandet i små mængder.
5. Med mixeren helt tildækket bland langsomt gipsen.
6. Bland indtil gipset er mælkeagtig og glat.
7. Rengør mixeren straks i rengøringsspanen.
8. Dæk fladerne af formen med en slipper.
9. Hæld gips på formen.

* Tøm aldrig gips i vasken.¹³

Leret er svøbt i en kåbe af gips og det fjernes. Tilbage står skulpturens form i luft bag en kappe af gips. En skal, der ikke har fået sjæl endnu.

Den schweizisk psykiater Carl Jung har engang sagt; at det at vi er født på et givet tidspunkt, på et givet sted, gør at vi som årgangsvin har de kvaliteter i os.¹⁴

Hun synger at hun giver stjernerne skylden for alt det dumme hun har gjort¹⁵. Skulpturen skal også synge... og den skal takke for alt som går den godt.

Den amerikanske videnskabsmand Carl Sagan introducerer sin dokumentarserie med at sige; vi er en måde hvor på universet kan lære sig selv at kende, og fortæller at vi alle har stjernestøv i os.¹⁶

Tycho Brahe fortæller at det kan bevises på mange måder, at der i de astrologiske forudsigelser, hvis de udføres alvorligt og korrekt, er en ikke ringe sikkerhed.¹⁷

Jeg køber originalt stjernestøv med certifikat på ebay for 86 nok.*

Nu kan stjernernes påvirkning af skulpturen forudbestemmes.

* https://www.ebay.com/itm/Original-Stardust-real-Meteor-ite-Powder-from-Stone-Meteorites-Certificate/231079902236?_trkparms=aid%3D333200%26algo%3DCOMP.MBE%26ao%3D1%26asc%3D20190129125700%26meid%3D6df54e9766264f56982c4a8b54c1e8cd%26pid%3D100752%26rk%3D2%26rk-t%3D12%26sd%3D370926056932%26itm%3D231079902236&_trk-sid=p2047675.c100752.m1982

8. Billede (note: forandringer, mysticisme, fødsel og død.)

Omformning af materiale

Det siges at materie er oversættelse mellem verdener. Jeg er kommet til beton:

- Beton består af cement, sand, sten og vand. Disse bestanddele blandes i forhold, som afhænger af det arbejde, der skal udføres.

NB! Ved blanding af beton er det vigtigt at være opmærksom på, at jo mere vand der blandes i betonen, jo svagere bliver styrken.

- Anvendelse: Betongulve udsat for kraftigt slid. Gulve i stier og båse. Vægge og gulve udsat for vandtryk. Udendørs belægninger. Blandingsforhold efter rumfang beton, Cement:Sand:Sten: 1:1,5:2,5
- Anvendelse: Betongulve med alm. slid. Udendørs konstruktioner. Blandingsforhold efter rumfang beton, Cement:Sand:Sten: 1:2:3
- Anvendelse: Gulve til lettere færdsel. Underbeton til slidlag, klinker o.l. Indendørs konstruktioner. Blandingsforhold efter rumfang beton, Cement:Sand:Sten: 1:2,5:3,5
- Anvendelse: Fundamenter i større bygninger. Udstøbning i fundamentblokke. Blandingsforhold efter rumfang beton, Cement:Sand:Sten: 1:3:4
- Anvendelse: Fundamenter til parcelhuse. Blandingsforhold efter rumfang beton, Cement:Sand:Sten: 1:3,5:5

• Anvendelse: Klaplag, renselag. Blandingsforhold efter rumfang beton, Cement:Sand:Sten: 1:4:6¹⁸

Jeg støber med hvid cement og blander det med marmor pulver og forglemmigejpigment. De siger det er billigt og jeg kan lide tanken om at der er marmor i skulpturen.

Det hele helt flydende ud i alle dele af skulpturen, som en anden beskrivelse af Gilles Deleuze og Claire Parent der citerer Nathalie Sarraute *"og de forsøger som dryp af kviksølv uophørligt at forenes og blandes i en fælles masse på tværs af de hinder, der adskiller dem."*¹⁹

En del kan tages af, resten hugges ud med hammer og mejsel. I processen bliver vi to til en.

9. Billede (note: udfoldelser og spiritualitet.)

Horoskop til skulpturen

☉ Sol ♒ Aquarius - ☾ Måne ♏ Scorpio - ☿ Merkur ♊ Gemini
♀ Venus ♎ Libra - ♂ Mars ♈ Aries - ♃ Jupiter ♐ Sagittarius
♄ Saturn ♑ Capricorn - ♅ Uranus ♈ Aries - ♆ Neptun
♋ Pisces - ♇ Pluto ♑ Capricorn - ♁ Månekunde ♋ Cancer
☊ Chiron ♋ Pisces - AC ♋ Pisces - MC ♌ Leo

10. Billede (note: disciplin, anerkendelse og berømmelse)

Efterarbejde af skulpturen

Fødernes positur justeres så skulpturen står ret.

Bresson fortæller at *"Proust skriver, at Dostojevskji især er original i kompositionen. Det er en ekstraordinært kompleks og kompakt helhed, udelukkende indvendig, med strømme og modstrømme som i havet, noget man også finder hos Proust selv (i øvrigt uendeligt forskelligt), og hvis sidestykke skulle passe fint til en film."*²⁰

I digtet står der at intellektet slår gnister hver gang det støder mod sine egne begrænsninger²¹

Jeg pudser skulpturen og mellem støvet bryder lys ud.

Den skal hverken skinne eller stå helt ren og klar, sporenes nuancer skal forblive, for ellers kan den aldrig blive sand.

11. Billede (note: originalitet og fællesskab)

Opsætning i (udstillings)rummet

Nedskrevet fra en voiceover står der at skulpturen selv inviterer sig ind i vores verden og indbyder til berøring.²²

Jeg bevæger mig rundt i rummet. Først alene, så med skulpturen. Sammen finder vi det rette sted.

Fra skulpturen affødes der bevægelser, som er tyngden der skaber og former sammenføringerne, udsendelserne og videreførelserne. Det kliniske og det kaotiske smelter fuldkomment sammen, gribes af hinanden, alt sker her i mødet.

Alt stilles op efter disse bevægelser. Deleuze siger at det er ligesom når Kirkegaard beskriver Troens ridder ”Jeg ser blot på bevægelserne”.²³

Det siges at skulpturen sender svar til verden, og sådan blev det sandt.

12. Billede (note: underbevidstheden og afslutninger)

Alene med den færdige skulptur

Skulpturen ånder ikke. Jeg stiller mig ved den og lader min ånde falde ind til den.

Lægger øret til dens hjerte og hører den fjerne sang derinde.

Vi trækker vejret sammen, og holder det inde som om det var vores.

Lyset får den til at tale.

Noter:

- 1 Asger Jorn, *Magi og skønne kunster (1971)*, s.10 [Borgens forlag]
- 2 Robert Bresson, *Notes sur le cinématographe (1975)*, s.108.
[Noter om Kinematografen, Robert Bresson, J. M. G. Le Clézio, Susan Sontag, Oversættelse og forord af Emil Leth Meilvang, 1. Udg., øjets bibliotek, Antipyrine, 2018]
- 3 Thomas Rye Simonsen, *Danmarks lumske ler*, [AKTUEL NATURVIDENSKAB, NR.6, 2017]
- 4 Cerama A/S, Katalog 2014, s.4.
- 5 Homer, Benjamin Davies & Charles Anthon, *The first three books of Homer's Iliad : according to the ordinary text, and also with the restoration of the digamma, to which are appended english notes, critical and explanatory, a metrical index, and homeric glossary. (1878)* [W. Tegg & Co.]
- 6 Amalie Smith, *Et hjerte i alt (2017)*, *Øjnene Rører, Hænderne Ser* [1 udg. Gyldendal]
- 7 Esupport.sony, *How to use Touch Screen (Touch screen equipped models)*
- 8 *Natur19, Naturlommekalenderen 2019*, 44. Årgang (2019), 11. januar 2019, 2. Uge, [forlaget Rhodos]
- 9 Theis Ørntoft, *Digte 2014 (2014)*, *Sort Frekvens*, s.13. [1 udg., 13 oplag, Gyldendal]
- 10 Amalie Smith, *Et hjerte i alt (2017)*, *Øjnene Rører, Hænderne Ser*
- 11 Rudolf Broby-Johansen (1965)
[Ny revideret, forøget udgave 1977, Thanning & Appel]
- 12 Lisa Tan, *Waves (2014-15)*, HD video with sound
- 13 *The Plaster Handbook, SHARP INSTRUCTIONAL SHOPS*
- 14 Carl Gustav Jung, unsourced,
https://en.wikiquote.org/wiki/Talk:Carl_Jung
- 15 Easter, Cuppa, 2017
- 16 Carl Sagan, Ann Druyan, and Steven Soter, *Cosmos: A Personal Voyage, episode 1, The Shires of the Cosmic Ocean", 1980.*
- 17 Lars Steen Larsen, Erik Michael og Per Kjærgaard Rasmussen, Astrologiens idé, *Fra Babylon til Big Bang-Teorien (1995)*, s. 2,

- [Gyldendalsk Boghandel, Nordisk Forlag A.S.]
- 18 Aalborg Portland, *-gør det lettere at gøre det selv, med beton og mørtel*, s.18.
  - 19 Gilles Deleuze & Claire Parent, *Dialogues*, kapitel 3, *Død psykoanalyse, analysér*, s.160. [Dialoger, Gilles Deleuze & Claire Parent, 1. Udg., Basilisk, 2015]
  - 20 Robert Bresson, *Noter om Kinematografen*, s.113
  - 21 Theis Ørntoft, *Digte 2014 (2014)*, Arktisk kommando, s.60
  - 22 Amalie Smith, *Et hjerte i alt (2017)*, *Øjnene Rører, Hænderne Ser*
  - 23 Gilles Deleuze & Claire Parent, *Dialoger, kapitel 4. Politik*, s.164.

